IVO
DIVINITATIS HOSPES
ORATIO
HABITA IN EIVSDEM TEMPLO AD S.R.E. CARDINALES.

A FRANCISCO DE RVBEIS.

Sem. Rom. Clerico.

ROMÆ, Typis Hæredum Franciſci Corbelletti.

1648. *Superiorum Permiſſu.*

EMIN.MO AC REVER.MO PRINCIPI

MARIO S. R. E. CARD. THEODVLO.

Franciſcus de Rubeis F.

PRIMVS hic publicæ Orationis meæ labor quẽ de more compellor in lucem edere, ad te ſuo met ingenio tuumq; confugit patrociniũ (P.E) Cum enim in tua tuæq; Familiæ perpetua cliẽtela natus educatuſq; ſim nihil

eſt publici priuatique obſequij, quod Amplitudini tuæ innata quadam obſeruantiæ lege non debeam. Nec vereor ne rei tenuitas ad oris tui maieſtatem prorſus euaneſcat, noui enim magnitudinem animi tui ſic humaniſſima benignitate temperatam, vt ad amplificãdam, non obterendam obſequiorum exilitatem nata videatur. Ne igitur tibi graue ſit hanc quantulamcumque addictiſſimi tibi animi ſignificationem tui nominis luce perfundere, vt quod iure beneficentiæ tuum eſt, titulo etiam humanitatis appareat tuum. Vale.

ORATIO.

INTER amicitię vincula, & iura neceſſitudinis humanæ. (E. P.) nullum eſſe communis hoſpitij coniunctione venerabilius, magiſque Sacroſanctum, & antiquitatis monumenta comprobant, & ſapientium voces exaggerant, & ipſa ratio naturæ ſocialis clarè demonſtrat. Mortalium ſiquidem bona ſingulis peculiaria, benefica hoſpitij communicatione ſic efficiuntur communia, vt ex vnius tecti, & vix

vnius Vrbis Incolis, totius Orbis Ciues mortales euadere quodammodo videantur. Verum in Iuone Sanctitatis inuſitatæ prodigio, nouam admirari licet hoſpitalitatis præſtantiam ſupramodum, conditionemque mortalem; qua & ipſemet in terris inter mortalitatis anguſtias Diuinitatem excepit hoſpitio, & Ciuis adhuc terrarum inter Cæli delicias amantiſſimè receptus eſt ab hoſpita Diuinitate. Quanquam quid Ego terrarum Ciuem eum appellauerim, cuius tectum Dei hoſpitis beneficio plane Cælum euaſit, eò ſtellatis Orbibus admirabilius, quòd ibi iure maieſtatis reſidet Deus, hic hoſpitatur titulo Charitatis. Percurrite ſi placet Iuonis vitàm, luſtrate domum, perueſtigate ſtudia, labores, exercitationes, conatus; ipſum profectò, vel inhærentem Deo Cæli hoſpitem deprehendetis, vel ipſi Deo hoſpitalitatis officia comiter exhibentem; vt non immerito ipſius mater Infantulum paritura, per quietem ſibi viſa fuerit gigantem eniti, qui non fabuloſis impijſque conatibus; ſed celſitudine charitatis cælum peruaſerit hoſpes cæli, non hoſtis. Vix enim cunas egreſſo, non alio placuit diuer-

diuerſari ſub tecto, quàm ſub cœlo ſapientiæ, ac pietatis. Puer adhuc, ſed in pueritia Cęlo maturus, quidquid virtutem non redoleret, aufugit quidquid honeſtatem non præſeferret, exhorruit, quidquid Cœlum non ſaperet, nauſauit; quidquid, omnino diuinus Amor non eſſet, conſtantiſſime ſemper abiecit. Et quoniam ex oraculo Luciæ Virginis inuictiſſimæ didicerat peculiari quàdam prærogatiua virgines eſſe templa diuinitatis; quò gratius diuino numini pararet hoſpitium, perpetuo virginitatis nitore ſemet ipſum ad Cœli penè inuidiam exornauit. A teneris ergo annis virtutum omnium præſtantioribus formis excultus Iuo, & ſapientiæ purioribus imbutus fontibus, Iuriſprudentiam præ alijs primum Iudex, deinde Patronus exercuit, vt per eam facultatem, quæ tota in aliorum dommoda deuoluitur, publico egenorum emolumento non tantum impenderet ingenij, quantum profunderet charitatis. Vidiſſes in ſacroſancto Iudicis tribunali apertum paupertatis Aſylum, ærumnarum perfugium, calamitatis, ac miſeriæ leuamentum; languebant ad æquiſſimum Cœleſtis Aſtręæ

tribu-

tribunal potentiorum fauor, arrogantiorum audacia, opulentiorum fulgor, amicorum gratia, cognatorum auctoritas, beneuolentium preces, principum commendatio; ſola æquitas in eo ius dicebat, ſola patronum agebat calamitoſorum indigentia: intuebatur quippe Iuonis mens continuo Dei conſortio irradiata in pauperum ſquallore diuinitatem amabilius inſidentem, adeoque non alio excipiebat charitatis amplexu pauperum cauſas, quàm quo ipſius Dei cauſam amplecteretur. Quod ſi quando æquitatis integritate compulſus contra pauperem ferre ſententiam cogeretur, de ſuo mulctam liberaliſſimè largiebatur, & inaudito miraculo partes idem explebat Iudicis, & Rei, vt proinde ad Iuonis tribunal multò gratioſius eſſet damnari pauperem, quàm abſolui. Et quiſquam dubitabit Iuonis cor fuiſſe hoſpitium diuinitatis in cuius tribunali Dei ſimulacrum paupertas etiam damnata fouebatur amantius? At qui ſeuerus Iudex egeſtatem, vel condemnando, tam beneficè ſubleuabat, quam paternis eamdem putemus proſecutum eſſe complexibus patrocinando? Quæ fuit tam

deſti-

deſtituta fæx hominũm, tam rerum omnium egeſtate conſumpta, tam abiectæ profligatæque fortunæ, tam in publica, priuataque luce deſpicabilis, in qua viuidam corporati numinis imaginem Patronus Iuo non agnouerit, cui, & domus conclauia, & cordis penetralia benigniſſimè non laxauerit, quam oris hilaritate, laboris induſtria, bonorum largitione quotidie non recrearit, cuius miſeriam non duxerit planè ſuam; vt non magis Chriſtum pauperes præſeferre viderentur, quàm pauperes Iuo. Iuonis Domus, non tàm ad Iuonis vſum, quàm ad pauperum commoda ſemper patebat; Iuonis menſa nunquam Iuoni ſine pauperibus, ſæpius pauperibus, non Iuoni ſternebatur; Iuonis ſuppellex Iuonem ſolo nomine Dominum agnoſcebat, rè vera pauperibus ſeruiebat: Iuonis pecunia per Iuonis marſupium, quaſi per canalem in marſupia pauperum, ſua quaſi in receptacula defluebat. Iuonis Bibliotheca, Iuonis ſtudia, Iuonis induſtria, ſoli defenſioni pauperum deſudabant, vno verbo, totus Iuo, non tam Iuonis erat, quàm pauperum; hac tamen ſeruata temporum viciſſi-

ciſſitudine; quòd Iuo tunc ſolum ſuus erat; quando Cœli hoſpes quieſcebat in Deo, tunc verò totus pauperum, quando terræ ciuis laborabat in terris, & ſub pauperibus Deum ipſum excipiebat hoſpitio. Mirari iam deſinam ſupremum aliquando numen voluiſſe ſub cultu pauperis abiectiſſimi hoſpitem degere apud Iuonem, vt ſemel oſtenderet non poſſe feſtiuius excipi ab Iuone, vel ipſum Deum niſi ſub ſpecie paupertatis. Largè tamen rependebantur Iuoni à liberalitate Diuina tàm ſedulæ hoſpitalitatis obſequia, Iuonis enim animus non tàm terreſtris corporis forma, quam inhærens diuinitati ſpiritus dici poterat. Tellus paleſtra ſolum charitatis Iuoni fuit, Cœlum quietis thalamus, & ſedes deliciarum. Hinc erat, quòd diuinarum volumina litterarum dormiturus capiti ſupponebat, quaſi nullam eſſe duceret quietem, quę nõ eſſet in Deo, & caput, cœleſtibus ſolum cogitationibus aſſuetum, reclinare ſuauius non poſſe, quàm ſupra Cœleſtis Sapientiæ oblectamenta. Sic Iuo totus Deo vixit, & Cœlo, ſic nullam ſui partem habere voluit, quæ, vel non eſſet pauperum, vel Cœli non hoſpita: